Het hele verhaal in Gebarentaal

Nederlandse gebarentaal voor iedereen

Docentenhandleiding niveau 2

Iris Wijnen en Tom Uittenbogert

Broek in Waterland, 2015

Het hele verhaal in Gebarentaal
Docentenhandleiding niveau 2

Auteurs: Iris Wijnen en Tom Uittenbogert
Redactie: Kirstin Plante
Vormgeving omslag: Carolien Verkerk
Illustraties vraagwoorden: Kirstin Plante
Copyright © 2015 Arcos Publishers v.o.f.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, digitalisering of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN: 978-94-90824-0-06

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

Inleiding en toelichting lesplannen **5**

Hoofdstuk 1. Een afspraakje **11**

Les 1 Schrijf het op in je agenda **11**

Les 2 Alleen naar het theater? **14**

Les 3 Wat trek jij aan? **17**

Les 4 Wanneer gaan we? **20**

Les 5 Herhaling les 1-4 **23**

Hoofdstuk 2. De verkeerde schoenen bezorgd **25**

Les 6 Wachten op de bank **25**

Les 7 De bestelling komt altijd te laat **28**

Les 8 Foutje! **31**

Les 9 De verkeerde bestelling **34**

Les 10 Herhaling les 6-9 **37**

Hoofdstuk 3: Blijf je slapen? **39**

Les 11 Een logeerpartij **39**

Les 12 Waar woon jij? **42**

Les 13 Altijd onderweg **45**

Les 14 Wat heb jij bij je? **47**

Les 15 Herhaling les 11-14 **49**

Bijlage A: Vraagwoordenposters **51**

Bijlage B: Spelkaartjes **65**

Bijlage C: Literatuur over TPRS **70**

Bijlage D: Kerngebaren, kernzinnen en grammatica **71**

Voorwoord

Met trots presenteren we u ons nieuwe boek 'Introductie tot het hele verhaal in Gebarentaal'. Het schrijven ervan is een lange weg geweest, die we met vallen en opstaan hebben afgelegd. Mede dankzij de samenwerking met TPRS Nederland en Arcos Publishers v.o.f. zijn we tot dit mooie resultaat gekomen.
We hopen dat deze nieuwe methodiek een inspirerend voorbeeld zal zijn voor veel docenten Nederlandse Gebarentaal in Nederland. Zelf kunnen we al zeggen dat lesgeven met TPRS tot buitengewoon goede resultaten leidt. We hopen dan ook dat we met dit materiaal meer bekendheid kunnen geven aan TPRS binnen het Gebarentaalonderwijs.

Iris Wijnen
Tom Uittenbogert

Dank van ons beiden
Aan Kirstin Plante en Iris Maas samen voor de inspirerende workshops en trainingen TPRS die we bij hen gevolgd hebben.

Aan Kirstin voor haar hulp en ondersteuning bij het ontwikkelen van dit materiaal, bij het opzetten van een groepje proefpersonen die onze proeflessen wilden volgen, voor het meedenken, voor haar steun en vooral voor haar enthousiasme!

Aan de Uitgeverij Arcos Publishers v.o.f. voor de waardevolle inzichten, advies en steun bij het bewerken van de teksten en de opmaak van de boeken en de PowerPoints.

Dank van Iris
Aan mijn lieve moeder die me altijd vroeg hoe het ging, erin geloofde dat dit een succes gaat worden en er gewoon helemaal enthousiast over is dat wij met dit lesmateriaal bezig zijn.

Aan Nico, die me tijd en ruimte gaf om hieraan te werken, ook al begreep hij soms niet dat dit zoveel tijd en werk inhoudt.

Aan mijn kinderen, Aron, Nathan en Mulan, die er geen moeite mee hadden als hun moeder het weer eens veel te druk had met dit project.

Dank van Tom
Aan André, die helemaal enthousiast is over onze *Introductie tot Het hele verhaal in Gebarentaal* en daardoor met veel geduld en liefde voor mij zorgde en eten klaar maakte als ik er geen tijd voor had.

Aan Anka, die regelmatig vroeg hoe ver we al waren. Ze heeft me regelmatig gesteund bij het nemen van de vele hobbels tijdens dit proces.

Aan Riet, die veel belangstelling en enthousiasme voor dit project toonde en die me altijd vroeg wanneer het nou eindelijk van start ging.

Aan Hellen, die me ondersteunde tijdens mijn innerlijke proces.

Inleiding

Het doel van *Het hele verhaal in Gebarentaal* is te voorzien in een compleet curriculum voor het onderwijzen van Nederlandse Gebarentaal aan volwassen taalleerders op basis van TPRS. TPRS is de afkorting van *Teaching Proficiency through Reading and Storytelling*, oftewel: taalvaardigheid onderwijzen door middel van lezen en het maken van verhalen. Blaine Ray, een docent Spaans in de Verenigde Staten, ontwikkelde TPRS eind jaren tachtig om zijn leerlingen Spaans op de middelbare school vloeiend te leren spreken en schrijven. Inmiddels zijn er in de Verenigde Staten alleen al meer dan 6000 taaldocenten die met deze methode werken en die hebben ervaren hoezeer hun leerlingen vooruit gaan en aan taalbeheersing winnen. Wij willen deze methodiek graag beschikbaar maken voor het gebarentaalonderwijs, opdat het groeiende aantal geïnteresseerden in de Nederlandse Gebarentaal ook kan profiteren van het plezier en de succeservaringen die TPRS biedt.

Herkomst van TPRS
TPRS is oorspronkelijk gebaseerd op de Total Physical Response (TPR) methode die in de jaren zestig van de vorige eeuw is bedacht door James Asher, en de Natural Approach die Stephen Krashen en Tracey Terrell in de jaren tachtig ontwikkelden. TPRS richt zich op taalverwerving door middel van begrijpelijke input. De methodiek combineert actief taalleren door middel van fysieke handelingen met persoonlijke vraag-antwoordgesprekken en het gezamenlijk bedenken van verhalen. Vocabulaire en zinstructuren worden aangeleerd door een aantal verschillende technieken die zorgen voor begrijpelijke input en herhaling van het doelvocabulaire in context. Gebaren, TPR-commando's, vragen en miniverhalen maken het mogelijk voor de cursisten om in verschillende nieuwe contexten in de taal te communiceren.

Grammaticale structuren worden in deze methodiek op een natuurlijke manier verworven, namelijk door herhaling van taal in context. Blaine Ray stelt dat een zeer korte (15 seconden tot 2 minuten) toelichting op een grammaticaal verschijnsel het beste is. Op deze manier worden cursisten zich bewust van het bestaan van de structuur, hetgeen ondersteunend werkt bij de taalverwerving. Wanneer uw cursisten vragen stellen over grammatica kunt u daar natuurlijk antwoord op geven, maar probeer dat zo kort mogelijk te houden. TPRS is buitengewoon effectief gebleken door grammatica in context te onderwijzen in plaats van door langdurige uitleg en invuloefeningen.

Anders dan anders
Lessen die gebaseerd zijn op TPRS kunnen drastisch afwijken van eerdere ervaringen die cursisten hebben gehad met taalonderwijs. We raden je dan ook aan om, indien mogelijk, een korte uitleg van de achtergrond te geven voordat je met de cursus begint. Volwassen cursisten hebben vaak een traditioneel beeld van hoe een taal geleerd wordt en zijn ervan overtuigd dat ze grammaticaoefeningen en rijtjes werkwoordvervoegingen moeten krijgen. Na enige achtergrondinformatie en een demonstratie van de werking van TPRS zijn de meeste volwassenen bereid deze nieuwe manier van taalleren uit te proberen. En onze ervaring is dat cursisten die eerder gefrustreerd raakten bij het leren van talen nu razend enthousiast zijn omdat ze meteen al écht in Nederlandse Gebarentaal kunnen communiceren!

Veilige sfeer
Als je voor het eerst les in Nederlandse Gebarentaal geeft is het van belang je ervan bewust te zijn dat cursisten zich ongemakkelijk kunnen voelen bij activiteiten als gebaren maken, dingen

uitbeelden en direct antwoord geven op vragen. Tijdens de lessen wordt bijvoorbeeld geen stem gebruikt, wat heel vreemd kan zijn. Het creëren van een veilige omgeving in het leslokaal, waar dit soort interacties aanvaard en vriendelijk aangemoedigd worden, is de sleutel tot het succes van deze methode. Vraag de cursisten nooit te acteren of te gebaren als zij zich daar ongemakkelijk bij voelen. Het belangrijkste is dat de cursisten begrijpelijke input krijgen. Zij zullen de taal vanzelf gaan gebaren wanneer ze daar klaar voor zijn. Leer je cursisten kennen, en pas de verhalen aan wanneer je denkt dat zij zich bij een bepaald verhaal ongemakkelijk zouden voelen. Streef altijd naar een positieve en humorvolle sfeer.

Aanpassen aan de doelgroep

Het hele verhaal in Gebarentaal is in eerste instantie bedoeld voor cursisten met weinig tot geen kennis van Nederlandse Gebarentaal. Eén van de vele voordelen van TPRS is echter de flexibiliteit van de methode. Een getrainde TPRS-docent kan de moeilijkheidsgraad van het materiaal aanpassen door eenvoudigweg moeilijkere of gemakkelijkere vragen en TPR-commando's (Total Physical Response) te gebruiken en door de verhalen eenvoudiger of juist complexer te maken. Omdat, zoals ook uit recent onderzoek weer blijkt, authentiek taalgebruik vrijwel nooit gebaseerd is op netjes per thema geordende woorden, zal je soms verrast worden door woorden die niets met het betreffende thema te maken lijken te hebben. Voor de bewerking zijn het vocabulaire en de verhaaltjes waar nodig aangepast aan de Nederlandse Dovencultuur.

Toekenning ERK-niveaus aan de lesboeken van Het hele verhaal in gebarentaal

De lesboeken hebben een ERK-indicatie, waarmee voor taalleerders uit andere Europese landen herkenbaar is wat het niveau is van de lesboeken. Het ERK is een afkorting van Europees ReferentieKader, en bestaat uit afspraken die op Europees niveau gemaakt zijn voor de uitwerking van lesprogramma's, leerplanrichtlijnen, examens, leerboeken en dergelijke in heel Europa. Het geeft een beschrijving van hetgeen taalleerders moeten leren om een taal te kunnen gebruiken voor communicatie. Ook beschrijft het welke kennis en vaardigheden (m.b.t. taal en cultuur) zij moeten opdoen om doeltreffend in de doeltaal te kunnen functioneren.

Het ERK kent zes niveaus die gelden voor alle taalleerders:

A		**B**		**C**	
Basisgebruiker		**onafhankelijke gebruiker**		**gevorderde gebruiker**	
A1	**A2**	**B1**	**B2**	**C1**	**C2**
doorbraak	**tussenstap**	**drempel**	**uitzicht**	**effectief**	**beheersing**

Bron: ATERK NGT (2013) Juli 2013

ERK-niveau A1/A2 voor gebarentaal

De vaardigheden van de cursist op A1/A2-niveau bestaan uit de volgende communicatieve praktijken. De cursist:

- Kan zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen die verband hebben met zaken van direct belang (bijvoorbeeld persoonsgegevens, familie, winkelen, plaatselijke geografie, werk).
- Kan communiceren in simpele en alledaagse taken die een eenvoudige en directe uitwisseling over vertrouwde en alledaagse kwesties vereisen.
- Kan in eenvoudige bewoordingen aspecten van de eigen achtergrond, de onmiddellijke omgeving en kwesties op het gebied van diverse behoeften beschrijven.

Het werkboek voor cursisten

Het werkboek biedt cursisten oefeningen waarmee ze het doelvocabulaire in context kunnen gebruiken, gebaar-afzienoefeningen en schrijfopdrachten, en een aantal oefeningen die het begrip bevorderen, de gebarenschat vergroten en creatief denken stimuleren. Het werkboek volgt uiteraard de docentenhandleiding. De eerste pagina van ieder hoofdstuk in het werkboek bevat een lijst van nieuwe gebaren. Sommige oefeningen moeten in de les gedaan worden, anderen kunnen als huiswerk meegegeven worden. Echter, voordat je de cursisten vraagt enige oefening thuis te maken, moet je iedere oefening zeer grondig uitleggen, waarbij je voorbeelden aanreikt en zo nodig naar de glossen verwijst. De glossen zijn een hulpmiddel voor de cursisten bij het maken van het huiswerk. Ze zijn terug te vinden achterin het werkboek.

Video's en power points

Bij het werkboek hoort een serie video-opnames, die op DVD of on-line verkrijgbaar zijn bij gebarentaalvooriedereen.nl. Cursisten schaffen zelf toegang tot deze video's aan, maar ook de docent zal toegang tot deze video's nodig hebben om tijdens de les te laten zien.

Daarnaast kan de docent gebruik maken van een complete serie power points voor alle lessen. Deze power points zijn als downloadbestand verkrijgbaar bij de uitgever: www.arcospublishers.com

De docentenhandleiding

Eén van de belangrijkste voorwaarden voor een succesvol gebruik van *Het hele verhaal in Gebarentaal* is dat je begrijpt dat de materialen bedoeld zijn als *suggesties* voor de lesinvulling. Het idee is dat wij de inspiratie leveren en dat jijzelf de 'lege vakjes' invult door de ideeën van je cursisten te gebruiken en door de verhalen, TPR-commando's en gesprekjes persoonlijk te maken. TPRS is heel flexibel en inspirerend omdat jijzelf en je cursisten volledige vrijheid hebben om de verhalen en activiteiten aan te passen aan de eigen behoeften. Maak gebruik van je sterke punten. Als je beter bent in het geven van TPR-commando's dan in het stellen van vragen, doe dat dan vooral. Als je cursisten liever meer tijd besteden aan verhalen, wees dan flexibel en doe datgene wat hen helpt het beste te leren. Lijken voorbereidingsactiviteiten onnodig? Ga dan door naar de volgende activiteit. Vind je een bepaald miniverhaal niet interessant? Creëer dan je eigen verhaal. Het is jóuw groep, en jij kent je eigen cursisten het best. Volg je intuïtie, en houd in gedachten dat TPRS de beste manier is om een nieuwe taal echt te *verwerven*.

De docentenhandleiding bevat lesplannen voor vijftien lessen, gebundeld in drie hoofdstukken met ieder een eigen thema. De thema's hebben alle te maken met de dovenwereld en de dovengemeenschap, zodat de cursist kennis maakt met vele aspecten van deze wereld. Elke les is opgebouwd uit een aantal onderdelen die iedere keer weer terugkomen. Dit biedt zowel voor de docent als voor de cursist een duidelijke structuur en herkenbaarheid. In Bijlage D is bovendien een overzicht opgenomen van de grammatica die in deze cursus aan bod komt.

De verdeling van de les zie je op de volgende pagina's. Bij elk lesonderdeel staat een schatting van de tijd die je nodig hebt in de les. Dit is een schatting en de tijd kan per les erg verschillen. Daarom hebben we ervoor gekozen om in het docentenboek verder de tijden niet te plaatsen. Wij gaan uit van 120 minuten per les, met tussendoor 15 minuten pauze.

Deze docentenhandleiding is overigens niet bedoeld als training in de methodiek. Een complete uitleg van de TPRS- achtergronden en technieken vind je in *Storytelling voor het talenonderwijs* van Blaine Ray en Contee Seely. In Nederland bestaat er een deeltijdopleiding tot TPRS-docent (voor horenden): www.tprsnederland.com. Trainingen voor het lesgeven in Gebarentaal volgens de TPRS-methodiek worden gegeven bij gebarentaalvooriedereen.nl

Toelichting lesplannen

Lesstof

Aan het begin van ieder lesplan staan de nieuwe gebaren (woorden) en zinnen voor die les, en verder wordt aangegeven welke materialen (benodigdheden) de les kunnen ondersteunen.
Een overzicht van alle nieuwe gebaren per hoofdstuk staat in Bijlage D. De woorden waar een sterretje bijstaat, worden ook in het werkboek, op de PowerPoint of op video aangeboden. De overige woorden bied je in de les aan als nieuwe gebaren. Voel je vrij om gebaren weg te laten of zelf gebaren toe te voegen. In Bijlage D staat ook een grammatica-overzicht per hoofdstuk.

Introductie
±5 min

Elke les starten we met een duidelijke introductie. Je verwelkomt de cursisten bij naam en geeft ze een hand. Daarna leg je uit aan de hand van een PowerPointpresentatie wat er in de les gedaan gaat worden. Hier hoeft niet zoveel tijd aan besteed worden, alleen in de eerste les zal er meer introductie nodig zijn, omdat dan bijvoorbeeld huisregels besproken moeten worden.

Huiswerk behandelen
± 15 min

In dit onderdeel laat je de cursisten activiteiten doen op basis van het gebarenhuiswerk dat ze hebben gedaan. Het huiswerk dovencultuur behandel je tijdens 't Doof kwartiertje.

Vocabulaire voorbereiden
± 20 min

Bij elke les staan nieuwe gebaren die in de les aangeboden moeten worden. De lessen worden uiteraard niet beperkt tot alléén de kernwoorden. Rondom de in het lesboek gegeven gebaren zal je zelf nog andere gebaren aanbieden, of cursisten zullen om gebaren vragen voor woorden die zij willen gebruiken.

Er zijn verschillende mogelijkheden bij het voorbereiden van vocabulaire:

- **TPR-commando's**

Voorbeelden van TPR-commando's geven aan op welke manier je het doelvocabulaire in de gebiedende wijs kunt inoefenen. Gebruik de commandolijst als springplank voor eigen ideeën. Wij geven enkele voorbeelden en je kunt op basis daarvan een groot aantal TPR-commando's geven. Voel je niet verplicht om de commando's uit het boek letterlijk te

volgen.

Vraaggesprekjes

Vraaggesprekjes helpen je de groep te voorzien van gepersonaliseerde input rondom het doelvocabulaire. Deze vragen moeten zoveel mogelijk op de cursisten persoonlijk toegespitst worden. Ook hier geldt dat je op basis van deze suggesties meer vragen kunt stellen en natuurlijk altijd eigen vragenseries kunt bedenken.

Scenario's

Een andere manier om het doelvocabulaire in context te gebruiken is het vertellen van kleine mini-verhalen met gebruikmaking van attributen en plaatjes, en het stellen van vragen over die verhalen. Soms zullen de cursisten een verhaal willen uitbeelden, en soms vertelt de docent het verhaal gewoon om begrijpelijke input te leveren.

Verhaal vragen ± 40 min

Het verhaal combineert alle gebaren uit het doelvocabulaire in een kort, gemakkelijk te onthouden verhaal. Deze verhalen zijn geschreven met de volwassen tweede-taalleerder in gedachten, maar kunnen aangepast worden aan vrijwel alle leeftijdsgroepen. Maak flexibel gebruik van deze verhalen.

Maak de verhalen persoonlijk, en daardoor interessant voor de cursisten, door de namen van de cursisten of bekende personen te gebruiken voor de personages, de details in het verhaal aan te passen aan de interesses van je cursisten en plaats, tijd en karakters aan te passen. Nodig je cursisten uit om tijdens de les details aan te dragen voor het verhaal. De verhalen werken namelijk het beste wanneer ze voor én door de groep op maat gemaakt worden en zo goed mogelijk aansluiten bij de persoonlijke belevingswereld van je cursisten. We willen je daarom aanmoedigen de verhalen in dit boek als basis en inspiratie te gebruiken voor het creëren van je eigen groepsverhaal.

Cirkelen is de basistechniek die TPRS zo efficiënt maakt. Voor ondersteuning en uitleg verwijzen wij graag naar het boek *Storytelling voor het talenonderwijs*, vanaf bladzijde 47.

Spel ± 10 min

Dit onderdeel geeft diverse suggesties voor aanvullende activiteiten om het verhaal te ondersteunen en het doelvocabulaire uit te breiden. De spellen en activiteiten brengen variatie in de TPRS-les en voorzien in meer begrijpelijke input.

't Doof Kwartiertje ± 15 min

Culturele kennis is van groot belang voor Nederlandse Gebarentaal-leerders. Daarom wordt in vrijwel iedere les aandacht besteed aan één van de vele aspecten van de Nederlandse dovencultuur. Daarnaast kun je denken aan het aanbieden van visuele muziek, liedteksten, gebarenrijmpjes en poëzie in NGT, die ook op een geweldige manier begrijpelijke input

kunnen leveren en variatie brengen in de les.

Huiswerk opgeven ± 5 min

Elke les staat er beschreven welk huiswerk de cursisten kunnen maken. Het huiswerk is onderverdeeld in talige opdrachten (gebarenhuiswerk) en culturele opdrachten (huiswerk dovencultuur).
Voel je vrij om dit aan te passen aan de eigen groep en mogelijkheden. Voeg er gerust iets aan toe, of vervang het door een ander, actueel onderwerp. Let er wel op dat het gebarenhuiswerk gericht moet zijn op begrijpelijke input, of het verwerken van input die in de voorafgaande les is gegeven.

Tot slot

We vinden het heel prettig om je mening en ervaringen te horen met betrekking tot deze methode. Voel je daarom vrij om je ervaringen aan ons te mailen. Ook op- en aanmerkingen zijn welkom, zodat wij onze lesmaterialen steeds kunnen blijven verbeteren.

Iris Wijnen
Tom Uittenbogert
info@gebarentaalvooriedereen.nl

Hoofdstuk 1. Een afspraakje

Les 1. Schrijf het op in je agenda

Nieuwe gebaren

(zie ook Bijlage D voor alle kernwoorden en grammatica van dit hoofdstuk)

1. agenda
2. thuis
3. beeldtelefoon
4. afspraak
6. afspreken
7. moeder
8. pakken
9. alleen
11. opschrijven
12. geen-zin
13. volgende week
14. bellen

Benodigdheden

- PowerPoint Les 1
- agenda, pen of mobiele telefoon met agenda erin
- nepmicrofoons of plaatjes van microfoons, genoeg voor de halve groep
- een beeldtelefoon of een foto van een beeldtelefoon
- Vraagwoordenposters

Lesplan

Introductie

Verwelkom de cursisten en begroet iedereen persoonlijk. Vraag ook hoe het gaat. Laat het lesprogramma van deze les zien met behulp van de PowerPoint.

PP slide 2

Programma Les 1
Gebarenhuiswerk: *TPR + interviews*
Nieuwe gebaren
Verhaal
Spel: *Vingerspel-estafette*
't Doof kwartiertje: *Handtheater*

Gebarenhuiswerk behandelen

WB pagina 7
PP slide 3

PP slide 4

Benodigdheden: nepmicrofoons of plaatjes van microfoons

1. Om beurten mogen de cursisten drie TPR-commando's geven aan de hele groep.
2. Geef de helft van de cursisten een microfoon. Laat de cursisten opstaan en naar de persoon tegenover zich lopen om tweetallen te vormen. Degenen met een microfoon gaan hun partner interviewen met de vragen die ze thuis hebben voorbereid. Na de eerste ronde geven ze de microfoon aan de ander, die een nieuwe gesprekspartner zoekt en nu zelf het interview mag afnemen.

Vocabulaire voorbereiden

PP slide 5
Gebruik tijdens dit onderdeel een agenda, pen of mobiele telefoon met agenda erin.

TPR-commando's
Schrijf heel groot op je tafel. Schrijf je naam in de lucht. Schrijf "dansen" met twee handen. Schrijf "bloem" op je rug. Schrijf in je agenda [naam van een bekend persoon]*. Spreek een datum af met je buurman/vrouw en schrijf de datum op. Loop naar iemand toe, vertel die persoon dat je het leuk vindt om af te spreken. Bel George Clooney om af te spreken.*

Herhaal varianten op deze commando's (door andere voorwerpen in te voegen of andere combinaties te maken) tot de cursisten ze allemaal foutloos doen. Denk eraan om regelmatig te wisselen tussen klassikale opdrachten en opdrachten aan één cursist.

Benodigdheden: foto's, beeldtelefoon

Korte scène
Laat een foto zien van iemand die in een huiskamer zit te bellen, liefst met een beeldtelefoon. Eventueel kun je een aparte afbeelding van een beeldtelefoon laten zien, of een echte beeldtelefoon meenemen. Vertel over die persoon en stel er vragen over. Vraag ook steeds aan de cursisten wat zij zelf doen. Bijvoorbeeld:

> *Dit is Marloes. Marloes is thuis. Is Marloes alleen thuis? Ja, ze is alleen thuis. Ze was gisteren alleen thuis. Marloes is morgen alleen thuis. Volgende week is ze weer alleen thuis.*
> --> Ben jij vaak alleen thuis? Wanneer ben je alleen thuis? Wie is er nu alleen thuis?
>
> *Wie belt ze op? Belt ze met een beeldtelefoon of een mobiele telefoon?*
> --> Met wat voor telefoon bel jij? Bel jij iedere dag met je telefoon? Bel je wel eens met een beeldtelefoon?
>
> *Spreekt ze iets af met haar vriendin? Spreekt ze af om te dansen of om te eten? Voor wanneer spreekt ze af?*
> --> Met wie spreek jij vaak af? Spreek je af in het weekend of door de week? Spreek je thuis af of in een café?

Verhaal vragen

PP slide 6

Na de voorbereiding, als iedereen de gebaren beheerst, begin je met het mini-verhaal. Nodig twee cursisten uit om het verhaaltje uit te beelden. Bouw het verhaal samen met de groep uit door er veel vragen over te stellen en ideeën van de cursisten erin op te nemen.

> *Trix is alleen thuis. Plotseling gaat de beeldtelefoon. Het is haar moeder. Haar moeder wil een afspraak maken om naar het theater te gaan. Trix maakt een afspraak met haar moeder voor de volgende dag. Ze schrijft de afspraak in haar agenda. Dan gaat de beeldtelefoon weer. Het is George Clooney! Hij wil een afspraak maken om morgen naar de film te gaan. Trix is blij! Trix belt snel haar moeder. Ze heeft geen zin in een afspraak met haar moeder, maar ze heeft wel zin in een afspraak met George Clooney!*

Spel

PP slide 7
Voorbereiding:

<u>Vingerspel-estafette</u>
De cursisten kennen nu alle letters. Ze moeten in twee groepen aan de slag.

Twee identieke stapels woordkaartjes klaarleggen (zie Bijlage B).

Elke groep krijg een stapeltje kaarten met dezelfde woordjes. De leden van de groep gaan achter elkaar staan, en de eerste begint met het vingerspellen van het eerste woord aan de tweede persoon, deze draait zich om en vingerspelt het woord aan de derde enzovoort. De laatste persoon schrijft het op en wappert daarna met handen in de lucht. Dit is het teken dat de eerste ronde klaar is. De laatste persoon gaat nu naar voren en begint met het tweede woord. De groep die het eerste alle gevingerspelde woorden heeft doorgegeven heeft gewonnen, mits alle woorden goed opgeschreven zijn.

't Doof Kwartiertje

PP slide 8

Laat als voorbereiding op het huiswerk filmpjes zien over Handtheater, bijvoorbeeld filmpjes van voorstellingen die op Youtube gezet zijn. Laat als er tijd is ook andere voorbeelden van doventheater zien.

Gebarenhuiswerk

PP slide 9

Onderstaande opdrachten staan in het werkboek en zijn het huiswerk voor de volgende les.

WB pagina 7

Opdracht 1: Bekijk de video met de gebaren van de *Woordenschat* uit dit hoofdstuk. Oefen de gebaren. Doe dit in blokjes van drie gebaren. Oefen deze door elkaar heen en maak er korte zinnen mee. Ga dan pas door met de volgende drie. Ga net zo lang door tot je alle gebaren soepel kunt gebruiken.

Opdracht 2: Bekijk de video met de *Zinnen* van dit hoofdstuk. Oefen de zinnen in combinatie met woorden die je al kent tot je ze soepel kunt gebruiken.

WB pagina 8

Opdracht 5: Teken een verhaaltje over een afspraak die je hebt gemaakt met iemand. Waar heb je afgesproken, en wanneer? Wat gaan jullie doen? Wat trek je aan? Heb je er zin in? Je mag ook iets verzinnen wat niet waar is.

Huiswerk dovencultuur

Onderstaande opdrachten staan in het werkboek en zijn het huiswerk voor de volgende les.

WB pagina 7

Opdracht 3: Lees de onderstaande tekst over het Handtheater.

Handtheater is een unieke organisatie die sinds 1990 tweetalige theatervoorstellingen geeft in de Nederlandse Gebarentaal en het gesproken Nederlands. Dit kunnen toneelvoorstellingen zijn, maar ook dans- en verhalenvoorstellingen. Daarbij wordt geëxperimenteerd met gebarentaal als podiumtaal, verschillende vormen van tweetaligheid en de wisselwerking tussen gebarentaal en gesproken taal. Handtheater onderzoekt verschillende stijlen en mengvormen van kunstdisciplines.
Handtheater werkt ook samen met buitenlandse organisaties, theateropleidingen en cultuureducatie. Met name cultuureducatie is van groot belang, en vanuit dat oogpunt biedt deze organisatie cursussen en workshops aan voor dove mensen.

WB pagina 8

Opdracht 4: Kijk op de website van Handtheater (www.handtheater.nl) en zoek bij Producties of Educatie een project dat je interessant of leuk lijkt. Beschrijf kort in je eigen woorden wat het inhoudt en wat je ervan vindt.